

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky

Ing. Jana Kopečná

riaditeľka odboru ekonomickej regulácie

Továrenská 7

P.O. Box 18

810 06 Bratislava 16

Bratislava, 21. júna 2010

Vec

Pripomienky spoločnosti Orange Slovensko, a.s. k návrhu metódy kalkulácie cien za službu ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení

Vážená pani riaditeľka,

v rámci verejných konzultácií k návrhu Rozhodnutia Telekomunikačného úradu SR zo dňa xx.xx.2010, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku (ďalej len „návrh metodiky“) nám v mene spoločnosti Orange Slovensko, a.s. dovoľte uviesť nasledovné pripomienky:

1. návrh metodiky predstavuje nepochybne významný krok smerom k implementácii Odporúčania Komisie 2009/396/ES o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných

telefónnych sieťach v EÚ zo dňa 7. mája 2009 (ďalej len „Odporúčanie “). Máme však za to, že na dosiahnutie skutočného súladu s Odporúčaním je nevyhnutná úplná zmena filozofie posudzovania oprávnenosti nákladov, a to v súlade s koncepciou pure LRIC (v slovenčine čistý prístup LRIC), definovanou v odseku 13 preambuly Odporúčania.

Na rozdiel od doterajších postupov posudzovania najmä spoločných a zdieľaných nákladov, či už v rámci metodologickej rodiny LRIC/LRAIC a pod. alebo FAC/FAHC a pod., charakteristických proporčnou alokáciou nákladov podľa zásady príčinnej súvislosti (ABC – activity based costing) a naposledy využitých TÚ SR pri kreovaní Rozhodnutia TÚ SR zo dňa 23. októbra 2009, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti významného podniku, pripravovaného ešte pred zverejnením Odporúčania, totiž predstavuje čistý prístup LRIC doslova revolúciu požiadavkou priradovať („pripisovať “) všetky náklady, tzn. aj náklady spoločné a zdieľané nie proporčne, ale najprv k iným službám, než je veľkoobchodná služba ukončenia (v slovenskom preklade nepresne „prepojovania “) volania a ako oprávnený náklad terminácie ponechať len tie náklady, ktorým by sa dalo predísť, ak by vôbec neboli do posudzovanej siete ukončované volania z iných sietí, tzn. ak by boli existovali v sieti posudzovaného operátora len volania originované a volania vnútro sieťové (on-net).

Rozhodujúci bod celého Odporúčania, ktorým je bod 6 si dovoľíme z dôvodu jeho významu citovať celý tak v slovenskom preklade, ako aj v anglickom origináli:

„Relevantný prírastok v rámci modelu LRIC by sa mal vymedziť ako veľkoobchodná služba prepojovania hlasových volaní poskytovaná tretím stranám. To znamená, že pri hodnotení prírastkových nákladov by NRO mali stanoviť rozdiel medzi celkovými dlhodobými nákladmi prevádzkovateľa poskytujúceho kompletne služby a celkovými dlhodobými nákladmi tohto prevádzkovateľa, ak neposkytuje tretím stranám veľkoobchodnú službu prepojovania volaní. Je potrebné odlišiť náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, a náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou, pričom náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou, sa na účely výpočtu

veľkoobchodných prepojovacích poplatkov neberú do úvahy. Odporúčaný prístup pri zisťovaní relevantných prírastkových nákladov spočíva v tom, že náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, sa najprv pripíšu k iným službám, než je veľkoobchodná služba prepojovania hlasových volaní, a potom sa k veľkoobchodnej službe prepojovania hlasových volaní priradia len zostatkové náklady. **To znamená, že k regulovaným veľkoobchodným službám prepojovania hlasových volaní by sa mali priradiť iba tie náklady, ktorým by bolo možné predísť, ak by sa tretím stranám prestala poskytovať veľkoobchodná služba prepojovania hlasových volaní.** Zásady výpočtu prírastku zahŕňajúceho veľkoobchodnú službu prepojovania hlasových volaní v pevných a mobilných telefónnych sieťach sú ďalej rozpracované v prílohe. “.

„Within the LRIC model, the relevant increment should be defined as the wholesale voice call termination service provided to third parties. This implies that in evaluating the incremental costs NRAs should establish the difference between the total long-run cost of an operator providing its full range of services and the total long-run costs of this operator in the absence of the wholesale call termination service being provided to third parties. A distinction needs to be made between traffic-related costs and non-trafficrelated costs, whereby the latter costs should be disregarded for the purpose of calculating wholesale termination rates. The recommended approach to identifying the relevant incremental cost would be to attribute traffic-related costs firstly to services other than wholesale voice call termination, with finally only the residual traffic-related costs being allocated to the wholesale voice call termination service. **This implies that only those costs which would be avoided if a wholesale voice call termination service were no longer provided to third parties should be allocated to the regulated voice call termination services.** Principles for calculating the wholesale voice call termination service increment in fixed and mobile termination networks respectively are further elaborated in the Annex. “.

2. Uplatnenie čistého prístupu LRIC v praxi znamená prehodnotenie nasledovných častí návrhu metodiky:

- a)** náklady súvisiace s prevádzkou (str. 2 návrhu metodiky) môžu zahŕňať výhradne náklady na dodatočnú kapacitu siete nad rámec dodatočnej kapacity potrebnej na účely originácie volaní a vnútro sieťových volaní. Tzn. oprávneným nákladom nikdy nemôže byť dodatočná infraštruktúra siete na účely prenosu dodatočnej veľkoobchodnej prevádzky ako celok, ale len tá jej časť (ak sa dá vôbec odlíšiť), ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie terminácie mimo sieťových volaní (off-net). Ak sa odlíšiť nedá, platí, že nejde o náklady, ktorým by sa dalo predísť (avoidable costs) a celá dodatočná kapacita nie je na účely terminácie oprávneným nákladom,
- b)** náklady na spektrum (str. 2) neprichádzajú v prípade fixnej siete v súvislosti s termináciou v sieti incumbenta do úvahy žiadne,
- c)** veľkoobchodné komerčné náklady (str. 2) nemožno osobitne viazať len s termináciou volaní v sieti ST, vždy totiž súvisia prinajmenšom aj s origináciou off-netových volaní. Žiadny z partnerov incumbenta totiž len neterminuje volania v sieti ST, ale vždy súčasne aj volania originované v sieti ST terminuje vo vlastnej sieti. V zmysle bodu 6 Odporúčania by sa teda veľkoobchodným komerčným nákladom nedalo predísť ani v prípade neposkytovania služby veľkoobchodného ukončovania volaní a do pure LRIC modelu terminácie nepatria,
- d)** prírastok prevádzky v sieti významného podniku vyvolaný službou ukončenia volania v sieti iného alternatívneho operátora (str. 2) je nákladom originácie v sieti incumbenta a v teoretickom (ale na účely pure LRIC rozhodujúcom) modeli originácie bez terminácie (pozri ad 1) nepatrí medzi náklady terminácie,
- e)** služba CPS nie je funkčná vo vzťahu k žiadnemu interkonektovému partnerovi ST. V praxi treba preto dohliadať na to, aby na účely pure LRIC terminácie negenerovala žiadny náklad, keďže takýto náklad by nebol nákladom poskytovania veľkoobchodnej služby ukončenia volania. Vo vzťahu k CPS ale aj CS naviac aj tak platí záver ad d, keďže ide o 100 % originovanú prevádzku zo siete ST,
- f)** ako sme už uviedli ad 1, použitie metódy activity based costing (ABC – str. 3. resp. princíp nákladovej príčinnosti – str. 7 in fine) je s ohľadom na

novú koncepciu pure LRIC prekonané a neprípustné. Spoločné a zdieľané náklady nie sú nákladom terminácie, nakoľko by sa im nedalo predísť ani v prípade, ak by ST prestal poskytovať službu ukončenia hlasových volaní,

- g)** to isté platí pre nepriame náklady súvisiace so službou ukončovania volaní a ostatné spoločné a režijné náklady súvisiace so službou ukončenia volaní (str. 3 in fine, str. 8 prvý odsek), ktoré nie sú nákladom terminácie,
  - h)** v súvislosti s prenosovou sieťou (str. 4) vystupuje do popredia okrem otázky prenájmu spojovacích okruhov najmä otázka dimenzácie (pozri ad a – oprávnené môžu byť len náklady vynaložené nad rámec nákladov na origináciu a on-net volania) a otázka prevádzky úzko-pásmového internetu. Aj keď je tento tzv. funkčný prístup k internetu súčasťou univerzálnej služby, do terminácie hlasových volaní nepatrí,
  - i)** faktory použitia (routing factors – str. 4) strácajú v logike čistého prístupu LRIC zmysel. Ide o prežitok metódy ABC. Akonáhle možno náklad čo i len čiastočne priradiť k inej službe, ako je terminácia volaní, nejde o náklad, ktorému by bolo možné pri neposkytovaní služby ukončovania volaní predísť a takýto náklad teda nepatrí medzi náklady terminácie,
  - j)** spoločné resp. režijné náklady nemôžu byť z rovnakého dôvodu oprávneným nákladom terminácie ani v súvislosti s prenosovou sieťou (str. 8).
- 3.** Máme za to, že namiesto tretieho a štvrtého odseku na str. 9 by návrh metodiky mal obsahovať len prvú vetu tretieho odseku o uplatnení topológie ST. Závěry o použití tejto metodiky na ostatné podniky, ako je fixný incumbent a o symetrii cien nepatria podľa nášho názoru do metodiky, ale do analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 a následne do rozhodnutí o významnom podniku, resp. významných podnikoch. K tejto téme sme sa napokon v rámci verejnej konzultácie analýzy predmetného veľkoobchodného trhu podrobne vyjadrili a na tomto mieste sa k týmto vyjadreniam nebudeme vracáť.

4. Vo vzťahu k prílohe č. 1 znamená uplatnenie metódy pure LRIC úplné vypustenie časti 3 (sieťová infraštruktúra) technických predpokladov a častí 2 (náklady na sieť) a 3 (náklady nevzťahujúce sa priamo k sieti) ekonomických predpokladov z oprávnených nákladov terminácie. Vo všetkých uvedených prípadoch totiž ide o náklady, ktorým sa nedá predísť ani v prípade, ak by ST úplne prestalo tretím stranám poskytovať veľkoobchodnú službu ukončovania hlasových volaní.
5. Ostatné časti prílohy č. 1 je nevyhnutné rovnako obmedziť len na avoidable costs (náklady, ktorým by bolo možné predísť), čo je osobitne významné vo vzťahu k prenosovej sieti – časti 2 (prenos) technických predpokladov (pozri ad 2 písm. a) a h))
6. Súčasťou nákladov, ktorým by bolo možné predísť (a teda oprávnených nákladov veľkoobchodnej terminácie) by v žiadnom prípade nemali byť nasledovné náklady:
  - provisioning,
  - dohľad nad sieťou,
  - QoS/SLA management systémy,
  - billingové systémy a CDR aggregation + CDR delivery systémy,
  - IVR/MRFP systémy, a to ani čiastočne,
  - Lawfull Interception systémy, a to rovnako ani čiastočne.

Pretože ide o náklady, ktoré môžu byť ukryté v inej položke, zdanlivo oprávnenej a ktoré môžu výrazne zvýšiť oprávnený náklad terminácie, považujeme za nevyhnutné pri implementácii metodiky všetky predmetné náklady identifikovať a tak sa ubezpečiť, že nie sú vedené ako oprávnené náklady veľkoobchodnej terminácie.

7. Osobitnú kategóriu nákladov predstavujú služby prenájmu spojovacích okruhov (str. 2, str. 4), ktoré fixný incumbent účtuje ostatným operátorom osobitne, navyše v členení podľa jednotlivých kategórií volaní (A, B, C, D). Ich zaradenie do nákladov posudzovaných v rámci metódy FL LRAIC musí byť preto zosúladené s úpravou referenčnej ponuky na prepojenie (ďalej

len „RIO“) v tom smere, aby bolo osobitné účtovanie prenájmu okruhov v RIO zakázané.

8. Na záver si dovoľujeme predostrieť návrh, aby bol návrh metodiky fixnej terminácie prepracovaný, a najmä zverejnený v podstatne vyššej úrovni detailu. Pri porovnaní návrhu metodiky fixnej terminácie s metodikou mobilnej terminácie, spomenutou v úvode totiž prekvapí zistenie, že návrh metodiky fixnej terminácie je dokonca menej podrobný ako metodika mobilnej terminácie. A to napriek skutočnosti, že metodika mobilnej terminácie je implementáciou modelu FAHC, teda modelu o generáciu staršieho a menej prepracovaného, ako je model (pure) LRIC, ktorý Európska komisia t.č. považuje za jediný skutočne relevantný nákladový model.

S pozdravom

Ing. Ivan Marták
riaditeľ pre stratégiu a regulačné vzťahy
Orange Slovensko, a.s.